

Komandi partur:

Komandi partur verður um forfedrarnar hjá Effersøættini, har tað eru fleiri søguligir persónar í Íslandi og Føroyum.

LISE EFFERSØE, ABBADÓTTIR JOHN, OG OMMUSONURIN ADAM ERU KOMIN TIL FØROYA AT VITJA SLØÐINA. TEY VÓRU SJÁLVSAGT EISINI Í METTUSTOVU

hvør sín enda varð klipt, og tey fóru so hvør sær út úr kirkjun.

Um orsökina til, at tey fóru frá hvørjum øðrum skrivar John Davidsen, at hann hevði ynskt at hava eftirlit við húsarhaldinum, men tað hevði hon sligið upp í glens. Hetta kom so til skarpskeringar, tá ið hann ein morgun hevði kravt av henni lyklarnar til loft, hjall og kova. Men hon gav seg ikki, og so mátti tað enda sum tað gjørdi. Kanska var Marin fyrsta stríðskvinna fyri kvinnurættindum, sum vit vita um í Føroyum.

Í húsametingini frá 17.8.1784 verður húsið sett til 200 gyllinsvirði í pengum og lýst soleiðis: »Et Hus bestående af 2de Stuer, 2 Kammere, 1 Køkken og 1 Fæhus, 16 Alen lang og 10 Alen bred, ved Huset 1 Kjeld 5 Alen i Firkant, til Huset en Hauge.«

Inger Christine og Johannes Michelsen

Í 1801 búði rektaradóttirin Inger Christine Müller har við manni sínum, Johannes Michelsen, kleinsmiði. Tey áttu eingi børn, men systir hansara Billa átti 10 børn. Jóannes tók elsta systirsonin til lærling og arving, og hesin var síðan róptur Jógvan í Mettustovu. Hann giftist og fekk børn, men sum ofta var, so doyði ættin út.

Jóannes doyði í 1843 og konan í 1845. Nívdur av ringari heilsu seldi Jógvan í 1847 Mettustovu fyri 300 dalar og flutti út á Reyn til elstu dóttirina Ingu Kristinu, gift við einkjumannin Kristin Holm.

Effersøættin kemur inn í myndina

Í 1847 keypir tann tá bert 20 ára gamli Gudmund Effersøe, Mettustovu. Hann var sonur Jón Effersøe, sum var rýmdur úr Íslandi, eftir í 1809 at hava verið við í kvettinum hjá Hundadagakonginum, Jürgen Jürgensen.

Í Føroyum giftist hann við Susanne Olesdatter í Vestmanna. Tey fingi níggju

børn, og fleiri teirra og teirra børn komu at fáa stóran týðning fyri okkara samfelag.

Fýra ár eftir at hava keypt Mettustovu giftist Gudmund við Katrinu Müller, systir sýslumannin H.C. Müller, og tey fluttu til Suðuroyar, har hann fekk starv sum sýslumaður, men hann átti framvegis húsið.

Foreldrini og triggjar ógiftar systrar vóru eftir í Mettustovu og tey doyðu út haðani.

Men Mettustova gjørdist eisini tilhaldsstað hjá Effersøættini, har nógv teirra komu at búleikast, ikki minst eftirkomarar hjá Gudmundi.

Her eru nógvir, sum eru ein partur av okkara søgu. Teirra søga er fyrr skrivað í hesi røð og í røðini Hendur ið Sleptu. Her kunnu nevast Rasmus og Poul Effersøe. Tann fyrri var roknaður fyri at vera faðir at tjóðskapar-rørsluni, meðan Poul hjálpti beiggja sínum, Oliver, alt hann kundi at leggja fótonglar fyri hana.

Pápabeiggi teirra Oliver Petreus er mill-um annað kendur fyri sína lutluku í danska herinum í krígunum móti Týsklandi í 1864. Umframt hetta eru tað systrarnar Josefina, Vilhelmina og Henrietta, sum høvdu móta-handil í Mettustovu, og sum eisini fitt er skrivað um.

Kvinnufelagið kemur inn í myndina

30. mars 1918 keypti Tórshavnar kommuna Mettustovu frá Effersøættini fyri 1.600.-kr., tó so, at systrarnar Effersøe skuldu eiga innivist, so leingi tær livdu. Síðsta teirra, Vilhelmina, doyði 5. mars 1923, 87 ára gomul. Anna Sofia Davidsen av Signabø hevði verið arbeiðskona í Mettustovu frá sínum ungu døgum, og hon doyði út haðani 3. september 1937, 78 ára gomul.

Annars minnst eldri havnarfólk, at upp til 3 familjur búðu í Mettustovu í senn, meðan kommunan átti húsini.

Hesar triggjar stríðskvinnur er sjálvskrivaðar á veggnum í Mettustovu. Út erva: Andrea Ártung, Sanna av Skarði og Liffa Gregoriussen

Hans Marius gav kanska stoytin

Í 1955 hevur Hans Marius Debes eina frásøgn um Mettustovu í Jólástjørnuni. Tað tykist, sum at høvið til, at hann skrivar hesa grein er tíðindi um, at Mettustova skuldi ríavast niður og skrivaði hann m.a.

»Tað er bæði synd og skomm at bróta niður hetta frálíka gamla søguríka húsið, sum liggur har úti á Reyni sum ein perla í gulli, sum eitt minni um gamla tíð, sum ikki kemur aftur, men sum vit eiga at varðveita«.

Hans Marius hevði spurt um orsøkina fyri hesi ætlan og hevði fingið at vita, at húsini vóru í so ringum standi og tørvaðu stóra umvæling.

Hann helt fyri, at hevði tað verið í øðrum londum, so hevði húsið verið friðað í klassa A og nýtt sum ein turistattraktión. Hetta vónaði hann fór at henda við Mettustovu, ið er eitt av Føroya elsta og søguríkastu húsum, ja, ein sannur kulturskattur, ið eisini minnir um gamlan føroyskan bygningsmáta.

Tað er tibetur eisini tað, sum hendir: 4. juni 1956 samtykti ein eykaaðalfundur í Kvinnufelagnum at ognar sær Mettustovu og seta hana í stand. Kvinnufelagið keypti hana fyri 1 krónu. Hon stóð at detta niður, og ikki fyrr enn í 1961 var hon so fræg, at hon kundi brúkast til fundir. Tað er óneyðugt at siga, at her hevur nógv orka verið nýtt.

Broderi í stovuni í Mettustovu. Tað er sannlíkt, at tað er frá Effersøetiðini. »Med Gud for Hjem og Fædreland. Løft i Flok saa kan I bære Folket op til Fremtids Ære. Í rundingunm stendur: Gud velsigne Danmark.

Skáp og skriviborð hjá Jørgen Frants Jacobsen. Givið av systrunum

Í 1990-unum varð Mettustova aftur umvæld, og hon stendur sum eitt prýði í gomlu havnini.

Her hevur Kvinnufelagið sínar fundir, og hon kann eisini leigast til tiltøk.

Íslenski figggjarmálaráðharrin í ætt við Effersøe

Tey eru mong, sum vitja í Mettustovu, eisini fólk av Effersøættini.

Tann seinasti Effersøe, sum hevur vitjað Mettustovu er íslenski figggjarmálaráðharrin Bjarni Benediktsson, sum var í Føroyum fyrsta vikuskifti í november.

Hann hevur tað samband við Føroyar, at ein forfaðir hansara, Petur, var beiggi Jón Effersøe. Hann hevði undan vitjanina ynskt at fáa meira at vita um sína føroyska ætt.

Jørgen helt, at tað skuldi verið ráð fyri tí. Tískil var skipað fyri eini samkomu, har eg hevði fingið til uppgávu at greiða ráðharranum frá stórt sæð tí, sum eina slíka løtu kundi sigast frá um hesa hansara ætt. Samstundis fekk hann ein hóp av tilfari um ættina.

Síðan var vitjað í Mettustovu, sum hann var hugtikin av. Aftaná var farið í gamla kirkjugarð á Svínaryggi, har Bjarni vitjaði gravirnar hjá teimum av ættini, sum eru jarðað har. Tey eru heldur ikki so fá.

Tískil fór Bjarni Benediktsson aftur til Íslands við munandi størri kunnleika um sína ættarsøgu enn hann hevði frammanundan.

Millum annað er útvegað honum ein ættartalva, sum vísir, at Effersøættin kann forast aftur til Grím Kamban, fyrsta niðursetumann í Føroyum, og Skallagrimur Kvøldulfsson, sum var fyrsti landnámsmaður í Íslandi. Ein kendur forfaðir var eisini søguskrivarin Snorri Sturluson.

Henda ættartalva er grundarlagið fyri komandi part, her tað eisini verður greitt frá fleiri av forfedrunum hjá Effersøefólkunum.